

**DYREKTYWA RADY 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku
w sprawie ochrony dzikich ptaków**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH, biorąc pod uwagę Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a szczególnie art. 235 tego Traktatu,
biorąc pod uwagę projekt Komisji

biorąc pod uwagę opinię Parlamentu Europejskiego

biorąc pod uwagę opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

zważywszy na deklarację Rady z dnia 22 listopada 1973 roku na temat programu działania Wspólnot Europejskich w dziedzinie ochrony środowiska, która wzywa do podjęcia konkretnych działań zmierzających do ochrony ptaków, uzupełnioną uchwałą Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich biorących udział w pracach Rady dnia 17 maja 1977 roku w sprawie kontynuacji i wprowadzenia w życie polityki i działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska;

zważywszy, że liczba wielu gatunków dzikich ptaków występujących w sposób naturalny na europejskim terytorium państw członkowskich zmniejsza się, w niektórych przypadkach bardzo gwałtownie; **zważywszy**, że to zmniejszanie się stanowi znaczne zagrożenie dla ochrony środowiska przyrodniczego, szczególnie ze względu na powstałe w ten sposób zagrożenie równowagi biologicznej;

zważywszy, że gatunki dzikich ptaków występujące na europejskim terytorium państw członkowskich to głównie gatunki wędrowne; **zważywszy**, że gatunki te stanowią wspólne dziedzictwo oraz, że skuteczna ochrona ptaków jest na ogół transgranicznym problemem w dziedzinie ochrony środowiska; pociągającym za sobą konieczność wspólnej odpowiedzialności państw;

zważywszy, że warunki życia ptaków w Grenlandii różnią się zasadniczo od warunków życia ptaków w innych regionach europejskiego terytorium państw członkowskich z wielu powodów, a zwłaszcza z powodu klimatu, małego zagęszczenia populacji i wyjątkowej wielkości oraz położenia geograficznego wyspy;

zważywszy wobec tego, że dyrektywa niniejsza nie powinna stosować się do Grenlandii;

zważywszy, że ochrona gatunków dzikich ptaków naturalnie występujących na europejskim terytorium państw członkowskich jest niezbędna do osiągnięcia, w ramach działania wspólnego rynku, celów Wspólnoty dotyczących poprawy warunków życia, harmonijnego wzrostu gospodarczego oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju w całej Wspólnocie ale konieczne szczególne uprawnienia do działania w tym zakresie nie zostały przewidziane w Traktacie;

zważywszy, że przy podejmowaniu działań mających na celu ochronę dzikich ptaków, należy uwzględnić różne czynniki, które mogą wpływać na ich liczebność, to znaczy skutki działalności człowieka, a zwłaszcza niszczenia i zanieczyszczenia przez człowieka siedlisk dzikich ptaków, chwytania ich i zabijania oraz handlu wynikającego z tych działań;

zważywszy, że surowość środków podejmowanych w ramach polityki ochrony powinna być dostosowana do konkretnej sytuacji różnych gatunków tych ptaków:

zważywszy, że ochrona gatunków dzikich ptaków ma na celu długofalową ochronę zasobów naturalnych i gospodarką tymi zasobami, stanowiącymi integralną część dziedzictwa narodów Europy; **zważywszy**, że wymaga to kontrolowania stanu zasobów naturalnych i zarządzania ich wykorzystaniem przez podejmowanie środków koniecznych do osiągnięcia i utrzymywania naturalnej równowagi między liczebnościami poszczególnych gatunków na tyle, na ile jest to rozsądne i możliwe;

zważywszy, że zachowanie, utrzymanie lub odtworzenie dostatecznej różnorodności i obszaru siedlisk ma zasadnicze znaczenie dla ochrony wszystkich gatunków ptaków;

zważywszy, że niektóre gatunki ptaków powinny być objęte szczególnymi przedsięwzięciami ochronnymi, obejmującymi ich siedliska; w celu zapewnienia przetrwania i rozrodu tych gatunków w ich obszarach występowania; zważywszy, że działania takie muszą także obejmować wędrowne gatunki dzikich ptaków i być tak skoordynowane, aby stanowiły spójną całość;

zważywszy, że w celu zapobiegania temu, aby względy handlowe nie wywierały ewentualnego niekorzystnego wpływu na poziom eksploatacji dzikich ptaków konieczne jest wprowadzenie powszechnego zakazu obrotu tymi ptakami i ograniczenie wszelkich derogacji od tego zakazu tylko do tych gatunków, których status biologiczny na to zezwala i uwzględniając szczególne warunki panujące w różnych regionach;

zważywszy, że ze względu na bardzo dobry stan populacji niektórych gatunków, ich rozmieszczenie geograficzne i tempo rozrodu we Wspólnocie jako całości można na nie polować co stanowi możliwe do przyjęcia wykorzystanie, pod warunkiem przestrzegania pewnych określonych ograniczeń; takie polowania muszą zapewnić utrzymanie populacji tych gatunków na zadawalającym poziomie;

zważywszy, że różne sposoby, urządzenia lub metody chwytania lub polowania i zabijania dzikich ptaków stosowane na dużą skalę lub niewybiórczo, wraz z zastosowaniem pewnych środków transportu, muszą być zakazane z powodu szkodliwego oddziaływania, które wywierają lub mogą wywierać na liczebność odnośnych gatunków; zważywszy, że ze względu na znaczenie pewnych szczególnych sytuacji, należy przewidzieć możliwość stosowania wyjątków od wprowadzanych ograniczeń i zakazów, na pewnych warunkach i z zastrzeżeniem kontrolowania ich przestrzegania przez Komisję;

zważywszy, że ochrona ptaków, a szczególnie ptaków wędrownych w dalszym ciągu obejmuje zagadnienia, które wymagają badań naukowych; zważywszy, że badania takie umożliwią także ocenę efektywności podjętych działań ochronnych;

zważywszy, że należy zadbać, w konsultacji z Komisją, aby wprowadzenie jakichkolwiek gatunków dzikich ptaków, które nie występują naturalnie na europejskim terytorium państw członkowskich nie wyrządziło szkody miejscowej florze i faunie;

zważywszy, że Komisja co trzy lata będzie przygotowała i przekazywała państwom członkowskim zbiorczy raport, opracowany na podstawie informacji przedkładanych przez państwa członkowskie na temat stosowania przepisów krajowych wprowadzonych zgodnie z niniejszą dyrektywą;

zważywszy, że konieczne jest szybkie skoordynowanie niektórych załączników ze względu na postęp techniczny i naukowy; **zważywszy**, że aby przyspieszyć wdrażanie działań koniecznych do tego celu, należy przewidzieć procedurę ustalającą ścisłą współpracę między państwami członkowskimi a Komisją w ramach komitetu ds. dostosowania do postępu technicznego i naukowego,

PRZYJĘŁA NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy ochrony wszystkich gatunków ptaków naturalnie występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, do których stosuje się Traktat.

Dyrektywą objęto ochronę gospodarowanie i regulowanie liczebności tych gatunków i podano w niej zasady dopuszczalnego ich wykorzystania.

2. Postanowienia dyrektywy stosują się do ptaków, ich jaj, gniazd i siedlisk.

3. Niniejsza dyrektywa nią odnosi się do Grenlandii.

Artykuł 2

Państwa członkowskie podejmą wymagane działania w celu utrzymania populacji gatunków, o których mowa w art. I, na poziomie, odpowiadającym przede wszystkim wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym, uwzględniając przy tym wymagania ekonomiczne i rekreacyjne. lub dostosowanie populacji tych gatunków do tego poziomu.

Artykuł 3

1. W świetle wymagań, o których mowa w art. 3, państwa członkowskie podejmą niezbędne działania w celu zachowania, utrzymania lub odtworzenia dostatecznego zróżnicowania i obszaru siedlisk dla gatunków ptaków, o których mowa w art. 1

2. Zachowanie, utrzymanie i odtworzenie biotopów i siedlisk będzie obejmowało przede wszystkim następujące działania:

(a) tworzenie obszarów chronionych;

(b) utrzymywanie i zagospodarowywanie zgodnie z wymaganiami ekologicznymi siedlisk w strefach chronionych i poza nimi;

(c) odtwarzanie zniszczonych biotopów;

(d) tworzenie biotopów.

Artykuł 4

1. Gatunki wspomniane w załączniku 1 będą objętą szczególnymi środkami ochronnymi, obejmującymi także ich siedliska, mającymi na celu zapewnienie przetrwania i rozrodu tych gatunków w ich obszarach występowania.

W związku z tym zostaną uwzględnione:

(a) gatunki zagrożone wyginięciem;

(b) gatunki podatne na szczególne zmiany w swoich siedliskach;

(c) gatunki uznane za rzadkie ze względu na niewielkie populacje lub ograniczone lokalne rozmieszczenie;

(d) inne gatunki wymagające specjalnej uwagi ze względu na szczególny charakter ich siedlisk.

Tendencje i zmienność poziomów populacji będą uwzględnione jako tło tej oceny.

Państwa członkowskie wskażą w szczególności najbardziej odpowiednie terytoria, które ze względu na liczebność i wielkość populacji występujących gatunków uznają jako obszary szczególnie chronione w celu zachowania tych gatunków, uwzględniając wymagania ochrony w geograficznych obszarach mórz i lądów, tam gdzie niniejsza dyrektywa ma zastosowanie.

2. Państwa członkowskie podejmą podobne działania w odniesieniu do regularnie występujących gatunków wędrownych ptaków, które nie są wymienione w załączniku 1, mając na względzie potrzebę ich ochrony w geograficznych obszarach mórz i lądów tam, gdzie niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w odniesieniu do obszarów lęgu, pierzenia i zimowania tych gatunków ptaków oraz miejsca zatrzymywania się ich wzdłuż tras wędrówek.

W tym celu państwa członkowskie zwrócą szczególną uwagę na ochronę obszarów podmokłych, a zwłaszcza obszarów tego typu o znaczeniu międzynarodowym.

3. Państwa członkowskie prześlą Komisji wszelkie odnośne informacje, aby mogła ona podjąć odpowiednie działania mające na celu koordynację konieczną do zapewnienia, że obszary chronione wymienione w ust. 1 i 2 stanowią spójną całość, która spełnia wymagania ochrony wymienionych gatunków w geograficznych obszarach mórz i lądów, tam gdzie niniejsza dyrektywa ma zastosowanie

4. W odniesieniu do obszarów chronionych, o których mowa w ust. 1 i 2, państwa członkowskie podejmą odpowiednie działania w celu uniknięcia zanieczyszczenia lub pogarszania się stanu siedlisk lub jakichkolwiek zaburzeń w ich środowisku, wpływających na ptaki, w zakresie, w jakim będzie to miało znaczenie ze względu na cele niniejszego

artykułu. Państwa członkowskie będą także starały się unikać zanieczyszczenia lub pogarszania stanu siedlisk położonych poza tymi obszarami chronionymi.

Artykuł 5

Państwa członkowskie podejmą bez uszczerbku dla art. 7 i 9, niezbędne działania w celu stworzenia ogólnego systemu ochrony wszystkich gatunków ptaków, o których mowa w art. 1, zabraniając w szczególności:

- (a) umyślnego zabijania lub chwytania tych ptaków jakąkolwiek metodą;
- (b) umyślnego niszczenia lub uszkodzenia ich gniazd i jaj lub usuwania tych gniazd;
- (c) zbierania jaj tych ptaków w naturalnych siedliskach oraz zatrzymywania jaj, nawet jeśli jaja te są puste;
- (d) umyślnego płoszenia tych ptaków, zwłaszcza w okresie lęgowym i wyprowadzania młodych, w takim zakresie, w jakim płoszenie to miałyby znaczenie ze względu na cele niniejszej dyrektywy;
- (e) przetrzymywania ptaków z gatunków, na które polowanie lub których chwytanie jest zabronione.

Artykuł 6

1. Bez uszczerbku dla postanowień ust. 2 i 3 państwa członkowskie zabronią w odniesieniu do wszystkich gatunków ptaków, o których mowa w art. 1 sprzedaży, transportu w celu sprzedaży, przetrzymywania w celu sprzedaży i oferowania na sprzedaż żywych lub martwych ptaków i jakichkolwiek łatwo rozpoznawalnych ich części lub produktów pochodzących z tych ptaków.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, nie będą zabronione w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku III/1 pod warunkiem, że ptaki zostały zabite lub schwyte zgodnie z prawem lub zostały uzyskane w inny zgodny z prawem sposób.

3. Państwa członkowskie mogą w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku III/2 zezwolić na swoim terytorium na działania, o których mowa w ust. 1, przewidując pewne ograniczenia od warunkiem, że ptaki zostały zabite lub schwyte zgodnie z prawem lub uzyskane w inny zgodny z prawem sposób.

Państwa członkowskie chcące wydać takie zezwolenie skonsultują się przede wszystkim z Komisją, w celu zbadania wspólnie z nią czy obrót okazami tych gatunków spowoduje lub czy można się spodziewać w sposób uzasadniony, że spowoduje zagrożenie dla liczebności populacji, oraz rozmieszczenia geograficznego lub tempa rozrodu gatunków w całej Wspólnocie. Gdyby takie badanie dowiodło, że planowane zezwolenie spowoduje, wg opinii Komisji, zagrożenie lub możliwość zagrożenia któregoś z wspomnianych gatunków, Komisja przekaże zainteresowanemu państwu członkowskiemu umotywowane zalecenie zawierające jej sprzeciw, jeżeli chodzi o obrót danym gatunkiem. Gdyby Komisja uznała, że takie ryzyko nie występuje, poinformuje o tym odpowiednio zainteresowane państwo członkowskie.

Zalecenie Komisji zostanie opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Państwo członkowskie wydające zezwolenie na mocy niniejszego artykułu będzie sprawdzało w regularnych odstępach czasu, czy warunki, na których oparto to zezwolenie są nadal spełniane.

4. Komisja przeprowadzi badania statusu biologicznego gatunków wymienionych w załączniku III/3

i wpływu obrotu rynkowego na ten status. Przedłoży ona najpóźniej cztery miesiące przed terminem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 niniejszej dyrektywy, raport oraz swoje propozycje komitetowi, o którym mowa w art. 16, w celu podjęcia przez niego decyzji na temat umieszczenia tych gatunków w załączniku III/2. W oczekiwaniu na tę decyzję państwa członkowskie mogą stosować istniejące przepisy krajowe w odniesieniu do tych gatunków.

bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 7

1. Ze względu na liczebność populacji, geograficzne rozmieszczenie i tempo rozrodu gatunków wymienionych w załączniku II w całej Wspólnocie, na gatunki te można polować na mocy prawa krajowego. Państwa członkowskie zapewnią, że polowanie na wymienione gatunki nie będzie niweczyło wysiłków podejmowanych na rzecz ochrony tych gatunków w obszarze ich występowania.
2. Na gatunki, o których mowa w załączniku II/1 można polować na geograficznych obszarach mórz i lądów, tam gdzie ma zastosowanie niniejsza dyrektywa.
3. Na ptaki gatunków, o których mowa w załączniku II/2, można polować tylko w państwach członkowskich, w których występowanie tych ptaków stwierdzono.
4. Państwa członkowskie zapewnią, że polowania, łącznie z sokolnictwem, jeśli są uprawiane, będą realizowane w praktyce zgodnie z obowiązującymi zaleceniami na szczeblu krajowym i będą zgodne z zasadami rozsądnego wyko-rzystywania i ekologicznie zrównoważonej regulacji liczebności populacji odnośnych gatunków ptaków oraz że prak-tyka ta jest zgodna, w odniesieniu do populacji tych gatunków, zwłaszcza gatunków wędrownych, z postanowieniami art. 2. Państwa członkowskie dopilnują w szczególności, aby nie polowano na gatunki, do których mają zastosowanie przepisy łowieckie, w okresie wyprowadzania młodych ani w okresie różnych faz rozrodu. Odnośnie gatunków wę-drownych, dopilnują one w szczególności, aby nie polowano na ptaki tych gatunków, do których mają zastosowanie przepisy łowieckie. w okresie rozrodu lub w okresie ich powrotu na tereny odchowywania młodych. Państwa człon-kowskie prześlą Komisji wszelkie odnośne informacje na temat praktycznego stosowania ich krajowych przepisów łowieckich.

Artykuł 8

1. W odniesieniu do polowania, chwytania lub zabijania ptaków na mocy ustaleń niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie zabronią stosowania wszelkich urządzeń, sposobów lub metod stosowanych do chwytania lub zabijania ptaków na dużą skalę bądź niewybiórczo, lub powodujących lokalne zanikanie gatunków, przede wszystkim tych, które są wymienione z załączniku IV pkt (a).
2. Ponadto państwa członkowskie zabronią polowania ze środków transportu i na warunkach wspomnianych w załączniku IV(b), z zachowaniem podanych tam zastrzeżeń.

Artykuł 9

1. Państwa członkowskie mogą stosować derogacje od postanowień art. 5, 6, 7 i 8, jeżeli nie ma innego zadawalającego rozwiązania. Derogacje te mogą być stosowane z następujących powodów:

- w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego,
- w interesie bezpieczeństwa ruchu powietrznego,
- w celu zapobieżenia poważnym szkodom w plonach, wśród zwierząt hodowlanych, w lasach, hodowli ryb i wodach,
- w celu ochrony flory i fauny,
- ze względu na potrzeby prac badawczych i nauczanie, oraz konieczne do tego ponowne zasiedlanie, reintrodukcję i rozmnażanie,
- w celu zezwolenia. na warunkach ścisłego nadzoru i na zasadzie wybiórczej, chwytania, przetrzymywania lub innego rozważnego wykorzystania niektórych ptaków w niewielkich ilościach.

2. Wprowadzając derogację należy określić:

- gatunki, których derogacja dotyczy,
- dopuszczone środki. sposoby lub metody chwytania lub zabijania,
- zagrożenia oraz okoliczności, czas i miejsce. w których te derogacje mogą być stosowane,
- organ władzy posiadający uprawnienia do stwierdzania, czy zostały spełnione wymagane

warunki i do zdecydowania, jakie środki, sposoby lub metody mogą być wykorzystane, w jakich granicach i przez kogo,

- podjęte działania kontrolne.

3. Każdego roku Państwa członkowskie prześlą Komisji raport na temat wprowadzania w życie niniejszego artykułu.

4. Na podstawie informacji dostępnych Komisji, a w szczególności informacji przekazanych jej zgodnie z ust. 3, Komisja w każdym czasie zapewni, że konsekwencje tych derogacji nie będą niezgodne z zamierzeniami niniejszej dyrektywy. Podejmie ona w tym celu odpowiednie kroki.

Artykuł 10

1. Państwa członkowskie będą zachęcały do badań i wszelkich prac wymaganych jako podstawa do ochrony, gospodarki i wykorzystania populacji wszystkich gatunków ptaków, o których mowa w art. 1.

2. Szczególną uwagę należy zwrócić na badania i prace na tematy wymienione w załączniku V. Państwa członkowskie prześlą Komisji wszelkie informacje konieczne do umożliwienia podjęcia odpowiednich działań mających na celu koordynację badań i prac, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 11

Państwa członkowskie dopilnują, aby żadne wprowadzenie ptaka gatunku, który nie występuje w sposób naturalny w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, nie przynosiło uszczerbku lokalnej florze i faunie. W związku z tym skonsultują się one z Komisją.

Artykuł 12

1. Państwa członkowskie będą przekazywały Komisji co trzy lata, począwszy od daty wygaśnięcia terminu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, raportu na temat wprowadzania w życie krajowych postanowień podjętych na mocy tego artykułu.

2. Co trzy lata Komisja będzie przygotowywała zbiorczy raport na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1. Ta część projektu raportu, która obejmuje informacje dostarczone przez państwo członkowskie, zostanie przekazana organom władzy danego państwa członkowskiego do weryfikacji. Wersja końcowa raportu zostanie przekazana państwom członkowskim.

Artykuł 13

Zastosowanie działań podjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą nie może prowadzić do pogorszenia obecnej sytuacji w odniesieniu do ochrony gatunków ptaków, o których mowa w załączniku I.

Artykuł 14

Państwa członkowskie mogą wprowadzić ostrzejsze działania ochronne niż te, które przewidziano w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 15

Zmiany, które są konieczne do dostosowania załączników I-IV do postanowień niniejszej dyrektywy do postępu technicznego i naukowego oraz zmiany, o których mowa w drugim akapicie art. 6 ust. 4 zostaną przyjęte zgodnie z procedurą podaną w art. 17.

Artykuł 16

1. W celu wprowadzenia zmian, o których mowa w art. 15 niniejszej dyrektywy, niniejszym zostaje utworzony komitet ds. dostosowania do postępu technicznego i naukowego (w dalszym ciągu zwany komitetem), składający się z przedstawicieli państw członkowskich i któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.

2. Komitet przedstawi swój regulamin.

Artykuł 17

1. W przypadkach, w których ma być przestrzegana procedura podana w niniejszym artykule,

sprawy będą kierowane do komitetu przez jego przewodniczącego z własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela państwa członkowskiego.

2. Przedstawiciel Komisji przedłoży komitetowi propozycje zmian, które mają być wprowadzone. Komitet przedstawi swoją opinię na temat propozycji w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, z uwzględnieniem pilności sprawy. Komitet będzie działał większością 54 głosów, przy czym głosy państw członkowskich będą wazone zgodnie z postanowieniami art. 148 ust. 2 Traktatu. Przewodniczący nie głosuje.

3. (a) Komisja zaakceptuje przewidziane zmiany jeżeli są one zgodne z opinią komitetu.

(b) Jeżeli przewidziane zmiany nie są zgodne z opinią komitetu lub jeśli nie przedstawiono żadnej opinii, Komisja niezwłocznie przedłoży Radzie propozycję dotyczącą zmian, które mają być zaakceptowane. Rada podejmie decyzję działając większością kwalifikowaną.

(c) Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od przedłożenia jej propozycji Rada nie podejmie decyzji, proponowane zmiany zostaną przyjęte przez Komisję.

Artykuł 18

I. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy i inne akty normatywne oraz decyzje administracyjne konieczne do spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy w ciągu dwóch lat od jej notyfikowania. Państwa członkowskie niezwłocznie poinformują Komisję o podjętych działaniach.

2. Państwa członkowskie przedstawią Komisji teksty głównych postanowień prawa krajowego, które przyjmą w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa jest adresowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 2 kwietnia 1979 roku.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. FRANCOIS-PON